

Przegląd Wierzbński

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to co wtorek, czwartek i sobotę prócz dni świątecznych — Nakładem i drukiem A. Prądzynski we Wrsznie
Odpowiadający za część redakcyjną Andrzej Prądzynski we Wrsznie
Administracja: ulica Poznańska № 6 — Telefonu № 389

Abonament: (na poczęcie lub w administracji) kwartalnie — mk. miesięcznie 6000 mk. — Ogłoszenia: za miejsce jedno-linowe jeden milimetr w wyz 400 mk. przyjmuje administracja większe dwa dni, mniejsze do godz. 10 dzień przed ukazaniem się numeru - Telef. № 389

Rok V

Wrzesnia, wtorek, dnia 7-go sierpnia 1923 r.

№ 89

Miedzynarodowe położenie Polski

Program polityki zagranicznej stronnictwa Demokratycznej Narodowej opierał się na dwóch kanonach: na sojuszu z Francją i sojuszu z Czechami. Z tym też programem Demokracja Narodowa przyszła do władzy, gdy w kabiniecie p. Witosa, teke ministra spraw zagranicznych objął p. Marjan Seyda.

I tu stała się rzecz nieprzewidywana przez pp. Demokratów Narodowych, natomiast przewidziana i przeprowadzana dokładnie przez p. Bainville, rojalistycznego pisarza francuskiego. „Liga neutralnych” nazywał p. Bainville już w roku 1920 Czechy i Małą Entente. Rzeczywiście, gdy stosunki anglo-francuskie nieomalie dożyły w ostatnich tygodniach do drugiego napięcia, p. Benesz zaproponował swoją osobę na pośrednika w sporze, który dziś już zaczyna nosić bardzo podwójny charakter. Czasami ten spór wydaje nam się sporem pomiędzy Ententą a Niemcami, a czasami sporem francusko-angielskim. Oto zbiera się konferencja w Sinaja. Czwartym punktem obrad tej konferencji jest: „Ustalenie stanowiska, jakie w konflikcie gospodarczym francusko-niemieckim ma zająć Mała Entente”.

Kwestia jednoczesnego pogłoski, iż konferencja w Sinaja ma opracować formułę ugody francusko-niemieckiej. W takim oświetleniu wyraży, konflikt gospodarczy francusko-niemiecki i redakcji czwartego punktu obrad konferencji w Sinaja brzmią bardzo dwuznacznie. Toteż również dwuznacznie wobec tej konferencji zachował się rząd polski. Pan minister Seyda oświadczył w swym exposé, że nie bierzemy udziału w zjeździe w Sinaja, a jednocześnie echa niosą, że p. Piltz, najwięksi przyjaciel Czechów w Warszawie, wyjechał do Bukaresztu, aby, jak się to mówi przy stoliku karcianym, do Sinaja zapuścić zórawia.

Pan Benesz jest zrzecznym politykiem i chce kwiaty Kuby wywalczyć dla swych celów, a jednocześnie nie chce dopuścić do zakłócenia pokoju w Europie. Czechy bowiem nie wystąpią zbrojnie przeciw Niemcom. Nie pozwalają im na to warunki geograficzne i etniczne. Mylili się ci wszyscy, którzy w Czechach widzieli antyniemiecki czynnik polityczny.

Zostaliśmy więc na wschodzie jako jedyny wierny i uczciwy sołniznik Francji. Bardzo nam to ciąży, bo nam, należy się także spodziewać, że przyniesie ona nam dość korzyści. Zawsze jest wygodnie być jednym przyjaciелеm, niż jednym z przyjaćli. Ale powtarzamy, jeżeli program demokratyczno-narodowy był mostem jak na pontonach wspartym na sojuszu z Francją i sojuszu z Czechami, to taki most już nie istnieje, woda uniosła jeden z pontonów.

Miedzynarodowa nasza sytuacja jest dobra, oczywiście jeżeli spojrzymy na nią z perspektywy historycznej. Dobra miedzynarodowa sytuacja Polski warunkuje się słabością Rosji i słabością Niemiec. Otóż teraz Niemcy są słabe, bardzo słabe. Można powiedzieć, że Niemcy doszły do zenitu swego upokorzenia i bezsilności, czyli odwrotnie sytuacja miedzynarodowa Polski jest tak dobra jak nigdy.

Niemcy się dziś walają pomiędzy dwoma planami działania. Wzysowego temperamentu patrioci niemieccy dzielą się na komunistów i monarchistów.

Komunistki życzą sobie proklamować sojwety w Niemczech, a mając most do sojwotów rosyjskich przez uprzejmie przez Polskę pilęgnowana niepodległość Litwy Kowieńskiej, — chcą się z Rosją połączyć, aby stawić czoło całej potężnej Europie. Plan monarchistów, gdy przestaje być kontrakcją, a jest już akcją, polega zapewne na otwartem zerwaniu traktatu Wersalskiego, a obliczony jest na neutralność Anglii, Włoch, Małej Ententy, no i polega widać na lekceważeniu polskiej siły zbrojnej. Plan pierwszy nazywalibymy pesymistycznym, drugi optymistycznym planem.

Stwierdzenie przedziwnej ważności wypadkami. Wczoraj miał być wielki zamach stanu w Berlinie, ale został przez komendę komunistyczną odwołany. Nie zmienia to jednak sytuacji naprężonej, z której wytworzyć się może burza, mogąca kardynalnie zmienić stosunki w Europie wschodniej.

Nasza sytuacja w ukształtowaniu miedzynarodowym jest nienajlepsza i gdyby nie chaos wewnętrzny kraju, moglibyśmy być pewni, że burzę przetrzymamy i niepodległość ocalimy. Ale nasza sytuacja wewnętrzna jest poniżej krytyki: „Państwo diabli biorą” miał powiedzieć sam premier Witos.

Jak dalece zła jest nasza sytuacja wewnętrzna ilustruje to stan dwóch kardynalnych działów życia państwowego, t. j. skarb i wojsko.

Skarbowość nasza polega na żartach ze złotym polskim. Wczoraj ukazało się rozporządzenie ministra skarbu, podnoszące złoty polski na 17-tu tysięcy na 25 tysięcy marek. Jest to znów jakiś wystrząsający w jednym dniu. Tymczasem było tak, że dolar rosł, frank szwajcarski rosł, wszystkie waluty rosły, a „idealny” złoty stał na miejscu, przysparzając w rozpaczę ludzi, którzy porobili umowy, nawet z zagranicą, w złotych polskich, a pozabawiając prawdziwe resztek zaufania obywateli. To niepodnoszenie złota było zapewne manewrem nacechowanym prądami republikańską prostotą.

W wojsku walczą dwa obrazy zupełnie otwarcie. Pp. oficerowie — pilśduscy głoszą jawnie swą antypatję do obecnego rządu, co jest objawem groźnym i nienormalnym. W społeczeństwie chodzą słuchy o zamachach stanu. Słuchy te nie są realnie uzasadnione, temniennie demoralizują wojsko do reszty.

Bezradniejszy stan skarbu wywołany jest beznadziejną demagogią party politycznych polskiej oraz całkowitem uależnieniem naszej gospodarki od Niemiec. Ferment w wojsku wywołany jest brakiem w Polsce władzy ponadpartijnej. Nigdy brak symbolu monarchicznego ogólnonarodowego, ponadpartijnego, bezwzględnie legalnego nie dawał się nam odczuwać tak dotkliwie jak dziś, gdy stoimy w przednim burzy miedzynarodowej, która w przednim burzy republikańską prostotą, naturalnie wstrząsnąć musi i fundamenty naszej niepodległości. Czujemy na tą burzę rozwijony, rozróżnieni na siebie, nieczem łódź bez zagli i steru

Śmierć Prezydenta Ameryki Północnej

Parry, 3.8. Wczoraj zmarł nagle o godz. 7 wieczorem prezydent Zjednoczonych Ameryki Półn. Harding.

Warszawa, 3.8. Niezłownie po nadejściu wiadomości o śmierci prezydenta Hardinga udał się min. Seyda w towarzyszyw dyrektora protokołu dyplomatycznego p. Przedzieckiego do poselstwa amerykańskiego i złożył na ręce p. Stanów Zjednoczonych Gibsona w imieniu rządu polskiego wyraz współczucia z powodu straty, jaką poniosły Stany Zjednoczone.

wioną w Poprzybywie „legię akademicką”, która wzięto przez szereg miesięcy w Kistrzynie. Polakowie, którzy obywateli, znaną, znaną piatkę, zabrał ich na swoją brykę, w dalszej drodze wypytywał o wszystko. Nie bez uczucia dumy opowiadał mu Wos o swych przejsiach, ale w końcu wyznał:

— Gdyby nie Szlag, byłiby nas wystrzelali co do nogi.

Hol Wej! zawołał przebiegły trębacz. — Byłby mi skoczył między chłwik i stodołkę i uciek.

Istotnie, nie przyszło to Wosowi wcale na myśl! Rzecz tak prosta i blisko leżąca! Popatrzył w oszpeata twarz Szelaga ze zdziwieniem.

Wyczytał to z jego oczu pułkownik; zadowolenie słoneczne otoczyło jego oblicze, uradował się nad chłopakiem, co zapomniał, iż można uciekać.

Położył rękę na jego ramieniu, jakby pasując go na rycerza, i wyrzekł ziczka, z przejęciem: — Zolnierz z ciebie...

XI.

Pan Ludwik.

Wieszczy dzidziwy, zapadał nad Miłostawem, obryzmie płachty chmur deszczowych, rozwalone po sklepieniu, przysyłały tuł mroków taką czernią, że lubo saby domowe jarzyły się i kładły na przyby kobiety świetlane, przechodzeń nie rozpoznawał znajomych.

Jakoż Mirosławski, wracając do pałacu od strony

Następnie min. Seyda, przybył do Sejmu i zawiadomił wicemarszałka Morawskiego o śmierci Hardinga. Wicemarszałek Morawski niebawem zakomunikował te wiadomości Sejmowi i wygłosił przymem krótkie wspomnienie, poświęcone osobie i zasługom Hardinga. Izba wystuchala stojąc tego przedmowa i wygłoszenia.

Dienniki warszawskie omawiają działalność Hardinga i podkreślają specjalnie zycielne usposobienie Zmarłego dla Polski, które m. in. wyraziło się w niewzrocznym uznaniu przez Stany Zjednoczone decyzji Rady Ambasadorów co do granic wschodnich Rzeczypospolitej. Równocześnie wyrażają pisma przypuszczenie, że ze śmiercią Hardinga może nastąpić zwrot w polityce interwencji Stanów Zjednoczonych w sprawach europejskich.

Komisarze dewizowi

Warszawa, 3.8. Według nowego rozporządzenia Min. skarbu zamiasz dotychczasowi delegaci dewizowi utworzone będą w 10 miejscowościach państwa stanowią komisarzy dewizowych. Kontrolę nad nimi sprawować będzie specjalny inspektor, który będzie zestawiał dane cisy, poddawał rewizji działalność komisarzy i badał zgodność ich działalności z polityką Min. skarbu. Nie będzie on miał jednak charakteru instancji odwoławczej. Inspektor i komisarze dewizowi podlegają instancjom krydywemu Min. skarbu.

Emisje pieniędzy gdańskich

Gdańsk, 4.8. W związku z brakiem środków obiegowych senat gdański zażądał od magistratu podwyższenia emisji pieniędzy gdańskich do wysokości 120 miliona marek. Wobec spadku marki najniższy banknot opiewać na 5 tys. marek, najniższy nie przekraczać 1 miliona.

Z miasta i dalszych stron

Wrzesnia, dnia 6 sierpnia 1923 r.

* **Cale ostatnie zebranie Rady miejskiej** odbyło się pod znakiem zwycięz pot, pensji itd. Podwyższono opłatę światła i siły na 6 tysięcy za kilowat. Wniosek pismieny grupy konsumentów siły odrzucono jako nieuzasadnioną kalkulację, dalej podwyższono opłatę za wodę na 4 1/2 i 6 tysięcy mk., kapiela na 10, 5 i 12 tys. Uboj w rzeźni: cielęta na 15 tys., bydło 40—70 tys., świnię 30—60 tys., rewizję nęsa na 15 tys. Jako delegata na walne zebranie Związku miast polski wybrano p. burmistrza. Wstrząsającego polecając temuż, aby stawił wnioskiem o niższe kała węglowego na węgiel dla celów miejskich potrzebny. Uchwalono również uzupełnienie sprzętów szkolnych w szkole wydziałowej, powiększenie klas, urządzenie uli itp. Rozwój szkoły wydziałowej idzie w tak szybkim tempie, że niewolno miastu przypatrywać się biernie lecz musi wziąć i to szybko, aby iść z wzrostem frekwencji szkoły. Milionowy wydatki będą musiały być pokryte przez odpowiednią opłatę ucznia. Przyjęto jeszcze na zakończenie do wiadomości o wypłatach dodatkowych dla urzędników miejskich. Z strony magistratu stawiono nagły wniosek o udzielenie pokwitowania skarbnikowi miejskiemu — nagłós wniosku uchwalono i udzielono pokwitowania z obliczeń za rok ubiegły, poczem nastąpiło posiedzenie tajne.

Wagrowie, (Morderca i samobójca) Morderca, służący Heintzelmanowej, saper Krause, spełnił zapowiedź, dawa w liście do swych rodziców, iż pozabawi życia siebie i kochankę. Obecnie bowiem znaleziono jego zwłoki w torliwisku pomiędzy Kopaszynem a Grylewem. Samobójca pomiędzy się wystrzelał z tej samej broni, którą zastrzelił Heintzelmanównę.

— **Czersk**, (Wykopany trupów żołnierzy francuskich) Od kilku dni bawi w naszym mieście ko-

Maciej Wierzbński:

SZALONY ROK

45) Powieść historyczna z roku 1848

Jakże on do niego podobny. Otrzymał postrzał w piers. Granatowy mundur rozdarły w tem miejscu i przeczony ciecza lepką, odór nozdrza drażniący, wydająca.

Tak, jak ów młody muszkietier, mógłby on sam leżeć na miękkim posłaniu bez zycia...

Myśl ulatuje do matki, do Ewusi. Płynię do Woli i Rozalina i u niemu dla żalosi bezmiernie, zalewa mu serce, lecz żołnierz wyrusza z z toni pod namiętnym działaniem rozgrzewającego słowa: wojna, wojna, podaje się sakramentalnie powtarza wielokrotnie, iż nie należy nikomu nakazywać Ananki, jako jej pod opiek i skromny sługa gnębionej ojczyzny. Zabił go i tak zabije każdego pruskiego wroga.

Jednakże zakreśla w powietrzu nad poległym znak krzyża świętego w modlitewnym nastroju.

Uchodzi z przygodnego cmentarzyska.

Piątkę odciętych żołnierzy uważano w obozie za straconych. Ucieszył się przeto major Murzynowski, gdyż urztał ich wracających. Po chwili nieobediści, Pruscy ochłonieli się, stwierdzając, że Polacy zajęli w Strzelawie pozycję odporną i pożądaną boju. A pułkownik Białoskórski wiadomości Bonina, iż maszeruje do Pleszewa.

Mimo, iż zyczeniem jego i generała Colomba stało się zadość, Bonin wziął do niewoli pozosta-

rynk, przeszuwał się uliczką „Zamkową” przez nieknie nie salutowany.

Szedł droga wnosząca się na pagórek niktly i spiskającą wprost w górę. Szczęśliwie przetrwał fasadę zamku, po prawej ręce mając rząd schodnych, nawet pokazywanych domków, po lewej zaś kościółek św. Jakóba oraz niewielki cmentarz, ujęty w wieńce murów do piersi sięgających. Poniżej w zagłębiu kryła się plebanja, osierocona przez chorliwosć ks. Dembińskiego, a za nią ciągnęły się zagony warzywne do mokradł przylegające.

Na probostwie i w szeregu domostw kwatrowali oficerowie i żołnierze. Szczęśliwie przetrwał się głównie w stodółkach, wzięcie koszykierzy w Skotnikach i Kębowie, kilka plutonów znalazło pomieszczenie w okolicznych wsiach, do klucza miłostawskiego należących: w Kozubcu, Chrustowie i Czarnem Płatkowie. A we Winnogrodzie Dąbrowskich stacjonowała dość silna forpoczta.

Jeszcze nie zamknął dnia obozowego, nie ukoił się roznamienionych sejmikowaniem umysłom. Wierze, przyby dostatek, więc można rozprawy iacye obywateli, a przez jednę z nich, jakim narozcież otwarte, wybiegał w ciśnie nocną jakiś gorący rozgwar żołnierski.

Z mamrotu języków tryaski ostrzy kłós niewieści, niby pianie kogutów, torujący przystęp do uszu i niebawem wzięł górę nad chóralnym rechotaniem, zgłotł je, pokosił i zadzwieczał nutą zapalu.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

misja francuska której zadaniem jest wykopywanie i odsyłanie do Francji żołnierzy jeńców, zmarłych tu w czasie niewoli. Spożywać ich tu nie cmentarz oboco jeńców 49-50, 20 z nich zostało już wykopa-
nych. Po przewiezieniu ich do Poznania odtransporto-
wane zostaną specjalnym pociągiem do Francji,
gdzie zostaną wydane ich rodzinom.

Chojnice. (Zagadkowy wypadek.) W nocy na sobotę zjawili się na odprawie miejscowej policyi w stanie zupełnej wyczerpania zecer drukarni „Dziennika Chojnickiego” p. K. i zdołał zaledwie oświadczyć, że otrzymał głęboką ranę nożem w okolicy serca. Przywołany niezwłocznie lekarz stwierdził ciężkie uszkodzenie ciała tak dalece, że zagraża niebezpieczeństwo życia. W groźnym stanie odstawiono skaleczonego do szpitala św. Boromeusza.

Gdynia. (Zaniechanie portu.) Po dniach wielkiego rozgłosu o wielkich projektach rozbudowy portu i rozmaitych gmachów rządowych wielki spokój. Cośmy się naczycyli o porcie w Gdyni i o nowym doku, poczęli i kosszarach dla marynarki. Port jak rozpoczęto budować, tak rozpoczęty dziś stoi. Robotnicy cieszyli się na pracę przy porcie, bo chciano aż 10 000 robotników zatrudniać, obecnie ma ledwo 100 robotników zajęcia. Nie będzie długo trwało, a fale morskie zabiorą, co w wodę wbito, a resztę zasypie piasek gdynijski. Kierownictwo narzeka na brak pieniędzy, których od rządu nie dostaje. Przy poświęceniu kamienia węgielnego pod nowy duży byłaby także obecność p. prezydenta Wojciechowskiego. Po odjeździe p. prezydenta kamień został kamieniem, a o dworcu ani dudu. Piasek gdynijski zasypuje obecnie fale fundamentów. Odczuwa się ogromny brak poczy i szkoły, a więc pierwszego postępu kultury. Potrzebne jest i założenie wzorowych ulic z kanalizacją, a o ile gmina jest uboga trzeba jej udzielić subwencji na ten cel. Czyż nieboga absolutnie troski o „rzeczność”. W przeszłym roku rozpoczęto budowę koszar dla marynarki, lecz późniejszą pracę przerwano. Obecnie rozbiiera się mury, bo miejsce to okazało się niewodpiewne. Z wszystkiego, co się robi, można wnioskować, iż niema ustalonego planu zabudowy w Gdyni — miejsca o tak doniosłej przyszłości ważności dla całego kraju.

Tezew. (Nieudane przemycenie 19 milionów mk.) Pewien obywatel tezewski w zamiarze poczynienia zakupu w Gdańsku udał się przez granicę, przyciem usiłował przemycić 19 milionów marek. Kontrolujący urzędnik celny zauważył ukrytą gotówkę i rozpoczął próbować odywać odwieść od zakupu nie dając zezwolenia na przejeżdżanie na peron. Sprawca jednak nie dał za wygraną; wziął się na inny sposób przemycenia tej gotówki i przedostał ją. Jego radość po udanej sprawie nie była długotrwała, gdyż na następnej stacji w Miłobądu nastąpiło aresztowanie go w pociągu i konfiskata gotówki.

Rozmaiwości

□ **Chiński mur.** Sławny mur chiński burza, a raczej rozbięta obecnie. Cegły i kamienie z tego muru znajdują zastosowanie w budownictwie. Zanim ten kolosalny, największy na świecie mur zniknie z powierzchni ziemi, dużo jeszcze minie czasu. Astro-
nomowie twierdzą, że mur chiński, to jedyny przedmiot na ziemi, któryby gołem okiem dojrzeć można z księżycą. Wraz z wszystkimi zakrętami długość muru wynosi 3000 kilometrów; jest 25 stóp grubu i dołu, a u góry ma jeszcze 15 stóp grubości. Wysokość jego jest rozmaita, między 15 a 30 stóp. Początkowo znajdowało się na nim aż 20 000 wież wartowniczych. Mur chiński zawiera pono więcej kamieni niż wszystkie budynki Wielkiej Brytanii. Podanie głosi, że ten monumentalny mur, przekraczający kilka łańcuchów górskich, wybudowano w przeciągu lat 15. Kroniki opowiadają, że na 200 lat przed Chrystusem chiński cesarz Huang-Ti zbudował go, by krać odnieść przeciwko jakimś szepom północy. Oprócz wszystkich przetworów kraju nad budową pracowało 300 000 wojowników. Jaki był koszt, dziś nie wiadomo, ale inżynierowie obliczają dzisiejszy koszt takiej budowy na 5000 milionów funtów szterlingów.

■ **Malpa jako dozorca mieszkanka.** Pewien za-
możny kupiec argentyński w Buenos Aires, po przy-
byciu do Paryża, wynajął luksusowo urządzone pic-
tro na mieszkanie. Pracowity złodziej paryscy skorzystał ze sposobności i złożył niemierną wyro-
bę w mieszkaniu bogatego kupca, gdy Argentyńczyk był z rodziną w teatrze. Jedyną istotą żyjącą w mieszkaniu była malpa, którą Argentyńczyk przy-
woził ze sobą z ojczyzny. Gdy kupiec powrócił do domu, spostrzegł natychmiast po panującym w pokoju nieładzie, że byli u niego złodzieje. Przypatrzywszy się jednak bliżej, spostrzegł, że nie brakuje ani jednej rzeczy. Malpa dała mu rozwiązanie zagadki. Wykroczony wzburzony naprzeciw panu, zapię-
wała go do tylnego pokoju, którego drzwi były zamknięte. Argentyńczyk, przyniósł rewolwer, otwo-
rzył drzwi i ujrzał w pokoju, ku swemu wielkiemu zdziwieniu obcego mężczyźnę, który podniósł rękę do góry i dał się wyprowadzić bez oporu. Teraz wszystko było jasne. Malpa schwytała złodzieja na gorącym uczynku, uniósłkowiła go i zamknęła w pokoju.

■ **Zawody grubasów** odbyły się niedawno w Wiedniu w restauracji „Pod największymi drzewami”. Właściciel restauracji p. Swoboda, sam szczęśliwie wazy 146 i pół kg, urządził zawody na temat, kto jest najcięższym człowiekiem w Wiedniu. Zgłosiło się do konkursu grubasów co nie miara, a widzów jeszcze więcej. Zwycięzcę, którym się okazał handlarz koni, Franz Seeböck, wazy 160 kg, urządził olbrzymią owację.

Z życia Towarzystwa

— **Czelem!** Dzisiaj, w poniedziałek, dnia 6 sierpnia 1923 o godz. 8 wieczorem odbędzie się zebranie Tow. gimnast. „Sokoł” we Wrześni. Na porządku obrad ważne sprawy. O liczny udział pros!

Zarząd.

Składki i pokwitowania

W Administracji Ordęwnika złożył dyr. kolejki pow. p. Frackowiak na dzwony 25 000 mk., na ubogich m. Wrześni 25 000 mk.
Cukrownia na Czerwony Krzyż 7210 mk.

Do wydzierżawienia

dom
z interesem
we Wrześni.
Adres wskaze Adm. Ord.

Kupiecka Szkoła

prywatna Preissa
w Poznaniu, Fr. Ratajczaka 29
Założona 1893.
Nauka rozpoczyna się
z początkiem każd. kwartału.
Lekcje przyw. każdego czasu.
Prospekty na żądanie.

Akcje II. emisji

są gotowe

i będą wydawane za zwrotem kwitu subskrypcyjnego
w Banku Pożyczkowym we Wrześni, w Banku
Kupiecko-Przemysłowym, w Powiatowej Kasie
Oszczędności oraz w biurze naszego towarzystwa

Tartak we Wrześni Tow. Akc.

U padłego psa w Węgierkach stwierdził pow. lekarz weterynaryjny podejrzenie o wściekliznę.

Wobec tego zarządza niniejszym trzymanie wszystkich psów na łańcuchach w obrębie miasta na przeciąg 3 miesięcy od dnia dzisiejszego do 1 listopada 1923 r. Waleśające psy i koty oraz nie prowadzone psy na smyczy i niezapostrzone w kagańce podlegają zabiciu. Wyjątek stanowią psy pasterskie, będące pod dozorem pastuchów i psy myśliwskie podczas polowania.

Wywóz psów do innej miejscowości podlega zezwoleniu władzy policyjnej na mocy świadectwa lekarskiego.

Wszelkie wykroczenia przeciw powyższemu zarządzeniu podlegają surowej karze lub więzieniu w myśl istniejących przepisów.

Urząd policyjny.

Niestrawski.

300 000 mk.

o nagrody wypłacę temu, kto mi doniesie o wypadku zakopania padliny, zamiast odstawienia jej do Rakarni.

Rakarnia Września
zakup wszelk. koni niezdatn. do pracy.

Ogłoszenie.

Powiatowa Kasa Chorych podaje do wiadomości, że pokwitowania na wszelkie wpłaty dla Kasy zaopatrzone być muszą w podpis dyrektora p. Walczaka i kasjerki p. Rogalińskiej.

W zastępstwie dyrektora podpisywać będzie p. Rogalińska, a w zastępstwie p. Rogalińskiej p. Swierkowska.

Pokwitowania z inenimi podpisanymi są nieważne.
Powiat. Kasa Chorych we Wrześni.
Szambelan, zastępca przewodniczącego.

Stare żelazo

(łanc) kupuje stale i płaci

najwyższe ceny

Odlewnia żelaza i fabryka maszyn
HERKULES - GNIEZNO

Wydzierżawienie polowania

gminy Orzechowa odbyć się mające dn. 15 sierpnia

znosi się!

Soltys.

ELEMENTARZ

Bernadzikiewicz — zaprowadzony od nowego roku szkolnego w powiecie nadziedzi i kosztuje 10 tysięcy marek.

A. PRĄDZYŃSKI, KSIĘGARNIA WRZEŚNIA.

Pies (polownik w 3 polu)

jest natychm. na sprzedaż

Wilhelm Bethke, Węgierki.

Szan. Publiczności okolicy i miasta

podają do laskawej wiadomości, że

otworzyli w Miłostawiu w Ryku

skład mebli i trumien

Wielki wybór. Ceny przystępne.

Ignacy Ginter - Miłostaw.

Wielka dobrowolna licytacja!!

W piątek, 12 sierpnia r.b. o g. 11 przedp. sprzedawcą będę w Poznaniu przy ul. Towarowej 15.20 w spichlerzu firmy specyjnej C. Hartwig publi. najwięcej dając, za gotówkę i wagon uprzedzę

mianowicie: szorów, wydzielę z węglami itd. Ogłdn. można pół godz. przed rozp. licytacji.

Nowak, kom. sąd.
w Poznaniu, ulica Rzeczypospolitej 3.

Pomocników malarskich

przyjmę od zaraz.

Zapłata wedle taryfy budowlanej.

Edmund Kozłowski, ul. Zamkowa 36.

Dostałem większy transport

maszyn rolniczych

jak: młóćarnie szerokokłobne, młóćarnie sztyftowe, wialnie, sieczkarnie, grabie, masełze, plugi, brony i t. d.

po cenach przystępnych.

I. MATUSZEWSKI

skład maszyn i narzędzi roln.

Tei. 42 Strzałkowo Tei. 42